Цана 60 гр. Цана 60 гр.

Ніва

ОРГАН ГАЛОЎНАГА ПРАЎЛЕННЯ БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

№ 16 (164) БЕЛАСТОК, 19 КРАСАВІКА 1959 года ГОД IV

Дапаможам у пабудове 1000 школ

Заклік Польскай Аб'яднанай Рабочай партыі: 1000 школ на 100-годдзе нашай дзяржавы перарос у сапраўды агульнанародны вялікі пачын.

Аб гатоўнасці дапамагчы сваёй народнай уладзе ў справе стварэння маладому пакаленню найлепшых умоў вучобы, заявілі рабочыя, сяляне і інтэлігенцыя ўсёй краіны.

На Беласточчыне на сённяшні дзень няма ніводнага прадпрыемства ці ўстановы, дзе б рабочыя і працаўнікі не адпрацавалі па некалькі гадзін і не ўнеслі грашовыя ўклады на пабудову школ.

Свой актыўны ўдзел у агульнанародным пачыне будовы школ аб'явілі і нашыя сяляне. Апрача грашовых складчын, яны абавязваюцца звозіць будаўнічы матэрыял, як каменне, жвір; самі вырабляюць цэглу, дахоўкі, пустакі, выконваюць нефаховыя работы пры будовах.

Напрыклад у Беластоцкім павеце жыхары вёскі Кухмы дабраахвотна сабралі па некалькі сот злотых ад гаспадара, што дало ў суме звыш 10 тысяч злотых, звязлі жвір, каменне і будуць самі дапамагаць пры будове. Па 8 тысяч злотых сабралі на школы жыхары вёсак Боўтрыкі і Сушча-Бяндзюга — Круглы Лясок. Па 100 злотых ад гаспадара дабравольна ўплачваюць жыхары з Новай Волі. У суме гэта дасць каля 17 тысяч злотых. 30 тысяч злотых, цэглу, пустакі і каменне ўжо падрыктавалі на новую школу гаспадары з вёскі Явароўка.

Не з меншай актыўнасцю як у Беластоцкім павеце праходзіць збор сродкаў на будову школ у Гайнаўскім, Бельскім, Сакольскім і Дуброўскім паветах.

Нажаль многія гаспадары з тых мясцовасцей, дзе раней былі пабудаваны за дзяржаўныя грошы, або ў выніку ранейшага грамадскага чыну, да складчын і ўплат на будову школ на 1000-годдзе нашай дзяржавы прыступаюць вельмі павольна, або зусім адмаўляюцца даць свой уклад. Варта прыпомніць ім, што школы ў іх мясцовасцях пабудавала дзяржава за свае грошы. Таму жыхары тых мясцовасцей, дзе школы ёсць, павінны зразумець і ацаніць іх значэнне і сваімі складчынамі дапамагчы жыхарам іншых мясцовасцей, дзе школ яшчэ няма.

На працягу бліжэйшых 7 год на Беласточчыне трэба пабудаваць 857 новых школ з 4255 прасторнымі, светлымі лекцыйнымі заламі, кабінетамі, бібліятэкамі. Калі лічыць, што адна школа ў сярэднім каштуе 1 мільён злотых, бачым, як вялікія грашовыя ўклады патрабуюцца для рэалізацыі гэтай вялікай справы.

У вялікім агульнанародным пачыне пабудовы школ не павінна знайсціся ніводнага чалавека, які б аднёсся да гэтай справы абыякава. Кожны грамадзянін можа і павінен знайсці спосаб, як дапамагчы ўсяму свайму народу.

«Дом Хлопа» ў Варшаве

У канцы мая г. г. будзе пабудаваны ў суровым стане ў цэнтры Варшавы вялікі будынак «Дом Хлопа». Будзе ён каштаваць 70 мільёнаў зл.

Дагэтуль сяляне на свой «Дом Хлопа» склалі ўжо 11 мільёнаў зл.

Цэнтральны камітэт пабудовы «Дома Хлопа» звяртаецца да ўсіх сялян з просьбай далей збіраць дабраахвотную складчыну і ўплачваць на конто: РКО Nr. 1-9-12033С. Варшава.

Беларусь будуе рэактар

Акадэмія навук Беларускай ССР пачала будову ядзернага рэактара.

Рэактар гэты дасць магчымасць беларускім вучоным правесці практычныя даследванні ў галіне ядзернай фізікі і атрымаць радыёактыўныя ізатопы.

ЗАЎСЁДЫ З НАМІ

22 красавіка 1870 года нарадзіўся Уладзімір Ільіч Ленін — вялікі геній чалавецтва.

Абагульняючы вопыт класавай барацьбы пралетарыяту ў эпоху імперыялізма, У. І. Ленін усебакова распрацаваў пытанне аб сацыялістычнай рэвалюцыі, аб гегемоніі пралетарыяту і яго саюзнікаў у рэвалюцыі, аб расстаноўцы класавых сіл на розных этапах рэвалюцыі, аб дыктатуры пралетарыяту і ўмовах яе заваёвы.

У. І. Ленін стварыў палітычную партыю новага тыпу — Камуністычную партыю, вышэйшую форму класавай арганізацыі пралетарыяту, узброіў яе яснай праграмай, распрацаваў ідыялагічныя, арганізацыйныя, практычныя і тэарэтычныя асновы партыі, выпрацаваў нормы партыйнага жыцця і прынцыпы партыйнага кіраўніцтва. У. І. Ленін выхаваў партыю ў духу адзінства і жалезнай пралетарскай дысцыпліны, у духу непрымірымасці да ўсіх ворагаў рабочага класа.

У І. Ленін паказаў, што перамогшы пралетарыят павінен перш за ўсё зламаць стары дзяржаўны апарат буржуазіі і стварыць сваю сацыялістычную дзяржаву. У. І. Ленін узбагаціў марксізм новым вялікім адкрыццём, паказаўшы, што Саветы, створаныя рэвалюцыйнай творчасцю мас, з'яўляюцца найлепшай палітычнай формай дыктатуры пралетарыяту.

У ленінскіх працах усебакова распрацавана пытанне аб механізме дыктатуры пралетарыяту, паказана, што кіруючай і накіроўваючай сілай дыктатуры пралетарыяту з'яўляецца Камуністычная партыя. Саветы, прафсаюзныя, кааператыўныя, маладзёжныя і іншыя масавыя грамадскія арганізацыі з'яўляюцца тымі «прыводнымі рэмнямі» ад партыі да мас, пры дапамозе якіх ажыццяўляецца дыктатура пралетарыяту.

Крыніцу магутнасці сацыялістычнай дзяржавы Ленін бачыў у Саюзе рабочых і сялян пад кіраўніцтвам рабочага класа, у паслядоўным дэмакратызме савецкага ладу, у творчай ініцыятыве і рэвалюцыйнай энергіі працоўных мас. Прыцягванне мас да кіравання дзяржавай ён лічыў адной з важнейшых задач. У. І. Ленін знайшоў найбольш мэтазгодныя формы дзяржаўнага ладу раней прыгнечаных царызмам нацый і з'явіўся ініцыятарам і натхніцелем стварэння Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Важнейшымі састаўнымі часткамі ленінскай праграмы пабудовы сацыялістычнага грамадства былі сацыялістычная індустрыялізацыя краіны — і перш за ўсё развіццё цяжкай індустрыі, электрыфікацыя народнай гаспадаркі, — ажыццяўленне шырокага кааператыўнага плана, плана пераўтварэння вёскі на сацыялістычных прынцыпах.

Важным састаўным звяном плана сацыялістычнага будаўніцтва У. І. Ленін лічыў правядзенне культурнай рэвалюцыі.

Ленінізм—гэта надзвычайны компас, які паказвае рабочаму класу, працоўным усіх краін шлях да светлай будучыні. Гэтае вялікае інтэрнацыянальнае вучэнне ўвасобіла ў сабе ўсё лепшае, што было выпрацавана чалавечай думкай на працягу многіх вякоў. Яго асноўныя прынцыпы могуць выкарыстаць усе краіны, імі кіруюцца ўсе камуністычныя і рабочыя партыі.

Пад сцяг ленінізма ўстаюць усё новыя і новыя мільёны людзей, якія імкнуцца вырвацца з-пад капіталістычнага і каланіяльнага прыгнёту і выйсці на светлы шлях свабоднага і шчаслівага жыцця. Вечна жывое, жыццесцвярджальнае вучэнне вялікага Леніна перамагае ў справах працоўных краін магутнага сацыялістычнага лагера, у барацьбе народаў капіталістычных і каланіяльных краін супроць імперыялістычнага прыгнёту, за свабоду і нацыянальную незалежнасць; яно перамагае ў растучым і мацнеючым міжнародным руху за мір ва ўсім свеце.

Беласточчына заняла першае месца ў пабудове і ўтрыманні дарог

Намеснік міністра камунікацыі Марыян Алевінскі (справа) уручыў старшыні ВРН Ежы Попко пераходны сцяг міністэрства камунікацыі. Фота — Каралеўскі.

10 і 11 красавіка г. г. ў Беластоку адбылася II сесія Ваяводскай Рады Нарадовай, на якой, між іншым, абмяркоўвалася справа стану дарог у ваяводстве. На сесіі прысутнічаў намеснік міністра камунікацыі Марыян Алевінскі.

За мінулы год Беласточчына заняла першае месца ў краіне ў пабудове і добрым утрыманні дарог. У сувязі з гэтым намеснік міністра ўручыў старшыні ВРН інж. Ежы Попко пераходны сцяг міністра камунікацыі. І не выпадкова. Толькі ў мінулым годзе на Беласточчыне пабудавана грамадскім чынам 75 кіламетраў новых дарог і 10 мастоў. Агульная вартасць усіх прац, выкананых грамадскім чынам, складае 29 мільёнаў злотых.

На Беласточчыне ў пабудове і ўтрыманні дарог першае месца заняў Сямяціцкі павет, другое — Гайнаўскі і трэцяе — Бельскі павет.

ПАКТ ДРУЖБЫ

14 год таму назад, 21 красавіка 1945 года, у Маскве быў падпісаны дагавор аб дружбе, узаемадапамозе і супрацоўніцтве паміж Польшчай і Савецкім Саюзам.

14 год таму назад... Чырвоная Армія, а разам з ёю першая і другая арміі Войска Польскага фарсіравалі Одру, Нісу і пераможна наступалі на Берлін. Гітлераўскае камандаванне рыхтавалася падпісаць акт безумоўнай капітуляцыі.

У знішчанай пяцігадовай вайной Еўропе нараджаліся перспектывы новага ладу — свабоды і дэмакратыі. Дагавор, падпісаны 21 красавіка паміж Польшчай і Савецкім Саюзам, ужо тады вельмі выразна фармуляваў прынцыпы новых адносін паміж дзвюма дзяржавамі, найбольшымі ідэаламі якіх з'яўляюцца мір, дружба і ўзаемная, бескарысная дапамога.

* * *

Для нас гістарычнае значэнне польска - савецкага дагавору заключаецца перш за ўсё ў тым, што ён азначаў сабой паварот у адносінах паміж першай сацыялістычнай дзяржавай і Польшчай, у якой капіталізм памірэў і ўтваралася народная ўлада.

Буржуазныя і санацыйныя ўрады ў перыяд міжваеннага дваццацігоддзя праводзілі заўсёды ў адносінах да Савецкай дзяржавы палітыку звярынай нянавісці. Такая антысавецкая палітыка санацыі аблягчыла Гітлеру падрыхтоўку вайны і маланкавую заваёву Польшчы. А ў час акупацыі народу трэба было расплачвацца за празаходнюю і антысавецкую палітыку санацыі. Але ж затое народ зрабіў сабе пэўныя вывады з мінулага.

Дагавор ад 21 красавіка 1945 года азначаў паварот у польска-савецкіх адносінах у напрамку саюза і дружбы. А пачаўся гэты паварот ужо ў 1943 годзе на палях бітваў савецкіх і польскіх салдат з супольным ворагам. І ўвесь 14-гадовы пасляваенны перыяд паказаў правільнасць зробленага народам выбару. Ніводзін жа з падпісаных Польшчай да гэтага часу дагавораў не даваў нашай дзяржаве такіх поўных гарантый свабоды і незалежнасці, сілы і развіцця, як польска - савецкі дагавор.

* * *

Атмасфера сусветнай вайны, распачатай нямецкім фашызмам, зрабіла пэўны адбітак на польска - савецкім дагаворы. Галоўнае яго вастрыё было накіравана супроць гітлерызма і наогул якога б там ні было імперыялізма, які можа адрадзіцца ў Германіі.

14 мінулых год ніколькі не зменшылі значэння дагавору і яго галоўнай мэты. Небяспеку ствараюць рэваншысцкія планы заходнегерманскага ўрада. Федэральная Рэспубліка Германіі ў сучасны момант з'яўляецца ачагом заходняга мілітарнага блоку. Бундэсвер мае аддаць у распараджэнне паўночна - атлантычнага пакта 12 дывізій, гэта значыць 40 прац. войска, якое ўваходзіць у склад НАТО. Бундэстаг прасунуў у мінулым годзе ўказ аб атамным узбраенні войск НАТО.

Пакт аб дружбе і ўзаемадапамозе, заключаны паміж Польшчай і Савецкім Саюзам, на фоне мілітарных дзеянняў на захадзе, мае тым большае значэнне.

* * *

У польска - савецкім дагаворы гаворыцца, што абодва бакі і пасля вайны будуць супрацоўнічаць у духу дружбы ў мэтах далейшага развіцця і ўмацавання эканамічных і культурных сувязей, будуць узаемна дапамагаць у адбудове абедзвюх краін.

На працягу 14 мінулых год было так многа доказаў братэрскай дапамогі Савецкага Саюза для Польшчы, што ў выглядзе пабудаваных фабрык, шахтаў і інш. яны відочны ў кожным кутку краіны.

Можна з упэўненасцю сцвердзіць, што трохкратнае павелічэнне прадукцыі Польшчы ў параўнанні з даваенным перыядам магчыма было толькі дзякуючы ўсебаковай дапамозе Савецкай дзяржавы.

Дагавор аб дружбе, узаемадапамозе і супрацоўніцтве, заключаны паміж Польшчай і Савецкім Саюзам, з'яўляецца прыкладам кшталтавання зусім новых адносін паміж дзяржавамі, у якіх уладу мае народ, будуючы сацыялізм.

УЛ. ЛАЗІНСКІ

Новыя пасёлкі для жыхароў Лодзі

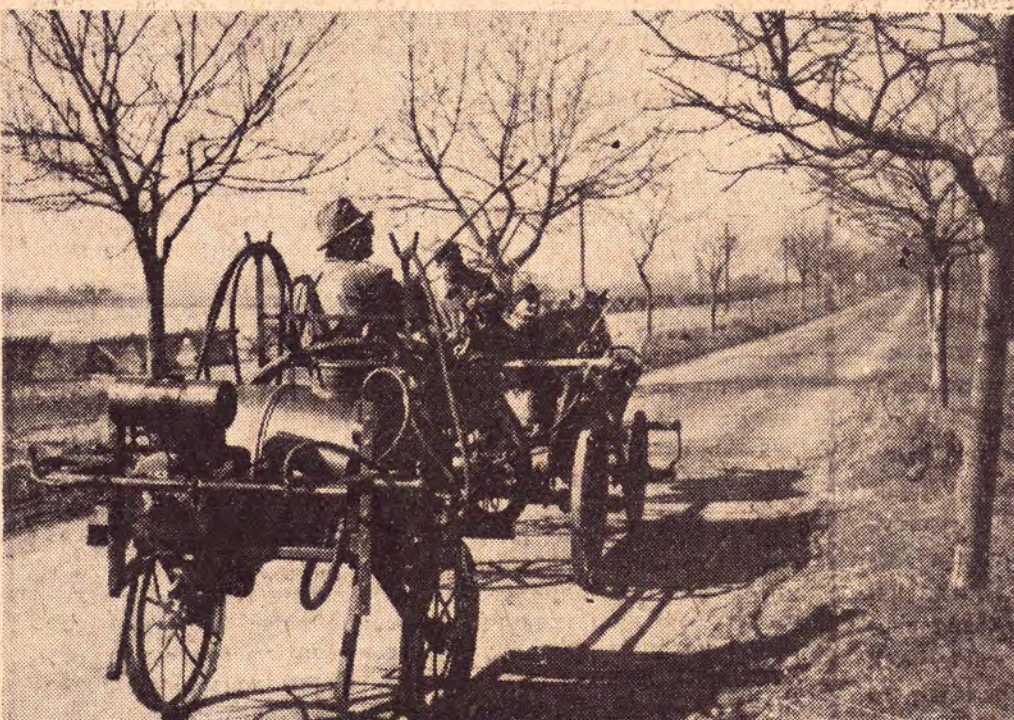

Штораз новыя дамы аддаюцца да ўжывання жыхарам Лодзі. Далёка пасунуліся працы на будове пасёлкаў Козіны і Жубардзь, дзе дамы будуюцца з паўфабрыкатаў.

У апошні час у з'ездавым чыне на пасёлку Козіны выканчаны тры вялікія жылыя дамы.

На здымку: на будове пасёлка Жубардзь.

Фота — ЦАФ

У Познанскім ваяводстве, дзе шмат дарог абсаджана пладовымі дрэвамі, кожную вясну праводзяць апырскванне дрэў садовай карбалінай.

На здымку: апырскванне пладовых дрэваў.

Фота — ЦАФ

За рубяжом

Першая сесія Вярхоўнага Савета БССР

7 кастрычніка ў Мінску пачала сваю работу першая сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. Кароткай уступнай прамовай сесію адкрыў дэпутат К. К. Атраховіч (Кандрат Крапіва).

Сесія аднагалосна выбрала старшынёй Вярхоўнага Савета Беларускай ССР сакратара ЦК Кампартыі Беларусі дэпутата Н. С. Гарбунова.

Адным з важнейшых пытанняў у працы сесіі з'явілася пытанне аб умацаванні сувязі школы з жыццём і аб далейшым развіцці сістэмы народнай адукацыі ў БССР. Па гэтаму пытанню былі заслуханы два даклады: міністра асветы БССР дэпутата Ільюшына — аб перабудове агульнай сярэдняй адукацыі — і старшыні Дзяржплана БССР С. М. Малініна — аб развіцці вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесіянальна - тэхнічнай адукацыі.

Міхаіл Шолахаў у Італіі

Вядомы савецкі пісьменнік Міхаіл Шолахаў падарожнічае ў сучасны момант па Італіі. Ён азнаёміўся са славутымі памяткамі Венецыі і Мілана.

У Рыме, у памяшканні выдавецтва «Эдзіторы рыуніці» адбылася сустрэча Шолахава з прадстаўнікамі інтэлігенцыі сталіцы Італіі. У сустрэчы прынялі ўдзел члены ЦК Кампартыі Італіі, вядомыя італьянскія пісьменнікі і кінарэжысёры.

Беларусь будзе адзначаць 150-ую гадавіну з дня нараджэння Юльюша Славацкага

Беларусь падрыхтоўваецца да адзначэння 150-ай гадавіны з дня нараджэння Юльюша Славацкага, якая прыпадае на 4 верасня гэтага года.

У сучасны момант на беларускую мову перакладаюцца шматлікія творы паэта. Максім Танк працуе над перакладам паэмы «У Швейцарыі». З асобнымі творамі Славацкага пазнаёмяць беларускага чытача Піліп Пестрак, Пятро Глебка, В. Будоўка. Запланавана выданне на юбілей збору твораў Славацкага.

Акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы падрыхтоўвае спектакль «Мазепа». Прэм'ера адбудзецца ў пачатку чэрвеня.

У Інстытуце Літаратуры імя Янкі Купалы Беларускай Акадэміі навук адбудзецца спецыяльная навуковая сесія.

Колькасць злачынстваў у Англіі працягвае расці

Лондан. (ТАСС). Згодна з апошнімі данымі, колькасць злачынстваў у Англіі ў параўнанні з даваенным узроўнем павялічылася амаль у два разы, а за першыя дзевяць месяцаў 1958 года было зроблена злачынстваў на 15 працэнтаў больш, чым за адпаведны перыяд 1957 года. Аб гэтым паведаміў лорд Пакенхом у ходзе дэбатаў у палаце лордаў. Прамоўцы ў сваіх выступленнях выказвалі глыбокі непакой з прычыны росту злачыннасці ў краіне, і асабліва сярод моладзі.

Яны заклікалі англійскі ўрад прыняць рашучыя меры супраць павелічэння колькасці злачынстваў.

Рад выступаўшых рэзка крытыкаваў кіно, радыё і тэлебачанне, якія робяць разбэшчваючы ўплыў на англійскую моладзь.

За далейшы ўздым сельскай гаспадаркі

Сафія. (ТАСС). Ажыццяўляючы распрацаваную і прынятую Балгарскай Камуністычнай партыяй і ўсім балгарскім народам праграму паскоранага эканамічнага развіцця краіны, працаўнікі сельскай гаспадаркі Балгарыі змагаюцца за рэзкі ўздым сельскагаспадарчай вытворчасці.

Балгарскія сяляне-кааператары датэрмінова выканалі рашэнне лістападаўскага пленума ЦК БКП аб асваенні ў гэтым годзе 1 мільёна дэкараў новых зямель (1 дэкар роўны 0,1 гектара). З гэтай мэтай кааператарам прыйшлося асвойваць схілы гор, асушаць балоты.

Ад нашага карэспандэнта

У МАСКВЕ на МАНЕЖНАЙ ПЛОШЧЫ...

Над уваходам у Цэнтральную выставочную залу развяваюцца сцягі дванаццаці сацыялістычных краін.

У цэнтры Масквы, на Манежнай плошчы, вялікі аднапавярховы будынак. Над уваходам у яго вецер палошча сцягі Албаніі, Балгарыі, Венгрыі, В'етнама, Карэі, Кітая, МНР, ГДР, Польшчы, Румыніі, Савецкага Саюза, Чэхаславакіі. А над імі велізарная, на ўвесь фасад, шыльда: «Выстаўка твораў выяўленчага мастацтва сацыялістычных краін».

Штодзённа тут, яшчэ да адкрыцця дзвярэй выставачнай залы, збіраецца шмат людзей. У вызначаны час пачынаецца доступ на выстаўку. У вестыбюлі невялікая затрымка ля касы і ў гардэробе, і наведвальнікі заходзяць у ...

Прасторная зала падзелена на аддзелы, у якіх экспануюцц для агляду карціны, малюнкі і скульптуры. Вось аддзел Албаніі. На палатне, у бронзе і мармуры адлюстраваны гераічныя ўчынкі албанскага народа ў яго шматвяковым змаганні за волю, у мірнай стваральнай працы.

Гледзячы на творы мастакоў Балгарыі, яскрава ўяўляеш барацьбу народных мас гэтай славянскай краіны за вызваленне ад фашыстоўскага ярма.

Тэме сённяшняга ... Балгарыі прысвечана карціна Е. Гоева «Настаўніца ў балгара-македонскім сяле», дзе паказаны прыезд маладой дзяўчыны - настаўніцы на працу ў вёску, а таксама шэраг іншых карцін.

Гераічнай гісторыі сваёй бацькаўшчыны прысвяцілі свае творы мастакі народнай Венгрыі. Увагу наведвальнікаў прыцягвае карціна Д. Канечні «15 сакавіка 1848 года» — аб венгерскай рэвалюцыі, дзе Шандар Петэфі — паэт і вялікі патрыёт сваёй радзімы звяртаецца да народа з лесвіцы нацыянальнага музея.

Але асабліва вялікае ўражанне робіць карціна І. Легендзі «Допыт у контррэвалюцыянераў з Корвін - Кеза». Мастак паказвае трагічны эпізод нядаўняга мінулага.

Падоўгу затрымліваюцца наведвальнікі ў польскім аддзеле. Тут часта ўзнікаюць нават спрэчкі. Многія творы паказваюць жыццё, яго з'явы скажоным да непазнавальнасці шляхам разбурэння форм і колераў.

Багатае ўяўленне патрэбна мець, каб разабрацца ў малюнках Е. Панэка «Вар'яты», «Дон-Кіхот і Санчо Панса», якія больш нагадваюць эскізы якіх-небудзь агрэгатаў, чым творы мастацтва.

Аднак, трэба адзначыць, што побач з творамі абстракцыйнага мастацтва, на выстаўцы экспануюцца і высокамастацкія карціны, такія, як «Адам Міцкевіч» Пранашкі, «Вандроўнік» Каварскага, «Ударніца Гертруда Высоцкая» і «Гогаль» Студніцкага, «За права на працу» Струмілы, скульптурны партрэт «Марак» Горна-Паплаўскага і інш.

У аддзеле Савецкага Саюза прадстаўлены творы мастакоў усіх рэспублік. Гэтыя творы, незалежна ад іх тэматыкі, сведчаць аб росквіце савецкага мастацтва, аб шырокім полі дзейнасці мастакоў усіх нацыянальнасцей краіны Саветаў. Тут прадстаўлены і беларускія мастакі. Варта адзначыць пры гэтым выдатны скульптурны партрэт вялікага індыйскага пісьменніка Рабіндраната Тагора, аўтарам якога з'яўляецца беларускі разбяр З. Азгур. Нельга без хвалявання глядзець на скульптуру. На камені чыбы ажываюць рысы высакароднай, задуменнай постаці вялікага сына індыйскага народа. Гэтая скульптура — сведчанне творчай удачы беларускага разбяра.

«Рабіндрат Тагор» Скульптура З. Азгура.

На выстаўцы прадстаўлены таксама скульптура народнага мастака БССР А. Бэмбеля «Герой Савецкага Саюза М. Гастэла», «Ранены воін» Б. Палійчука, малюнак вугалем К. Касмачова «Напярэдадні» — аб У. І. Леніне, карціна Я. Зайцава «Пахаванне героя - партызана». Прыгожы і маляўнічы пейзаж Беларусі паказан у карціне В. Цвіркі «Вечар».

Шмат можна гаварыць і аб творах кітайскіх, карэйскіх, в'етнамскіх, мангольскіх, нямецкіх, румынскіх і чэхаславацкіх мастакоў. У аддзелах гэтых краін таксама заўсёды шматлюдна. Кожны пакідае выстаўку, поўны незабыўных уражанняў.

А. С.

г. Масква

ВОБРАЗ ВЕЧНА ЖЫВЫ

...д заранку існавання беларуская савецкая паэзія спалучыла імя вялікага Леніна з тымі велічнымі пераменамі, якія далі працоўнаму беларусу права звацца чалавекам, а Беларусі заняць свой пачэсны пасад у сям'і братніх вольных народаў.

У вялікай сям'і беларускіх савецкіх паэтаў мы не знойдзем ніводнага з іх, хто б не прысвяціў свайго твора Леніну. І гэта зразумела. Сапраўдны паэт савецкай краіны не можа абыйсці моўчкі запаветных дум свайго народа. У сэрцы ж працоўнага беларуса жыве вечна хвалюючы вобраз дарагога Ільіча.

«Між нас жыве Ленін, як сонца, як зоры,
Як мудрасць вялікай зямлі,
І сее праменні, агні непакоры,
Каб людзі шчасліва жылі».
(Я. Колас «Між нас жыве геній»).

Маладыя пакаленні, якім не давялося ўбачыць і пачуць Уладзіміра Ільіча, славамі Пятруся Броўкі сказалі:

«Мы не чулі Ленінскай прамовы,
Бо яшчэ за мала мелі год,
Толькі чулі, як прабілі словы
Бронь старога свету навылёт»,
(«Бранявік»)

і перад старэйшым пакаленнем пакляліся здзейсніць думы і мары першага будаўнічага сацыялізма:

«Мы далі клятву здзейсніць твой наказ,
Яна штогод грыміць над маўзалеем.
І рапартуем: надышоў той час,
Калі зямля, бы ў казцы, маладзее:»
(Р. Няхай, «Вялікі план»)

Якія б цяжкія выпрабаванні не прышлося перажыць савецкаму народу — ён заўсёды выходзіў з іх пераможцам. Як самае дарагое ў жыцці, захаваў ён у сэрцы сваім вялікія ленінскія ідэі, каб перадаць іх маладым пакаленням. Так, як перадавала з пакалення ў пакаленне сям'я Лагодаў сімвалічнае пасведчанне, падпісанае Леніным (А. Вялюгін. «Пасведчанне»). І дзе б не быў беларускі паэт, ці над Волгай шырокай, ці ў Татрах паднебных — усюды, дзе жыў і працаваў Ільіч, ён ішоў легендарным успамінам за вялікім правадыром. Сваёй паэтычнай душой асэнсоўваў жыццё і дзейнасць Леніна. Вось перад намі Сімбірск у красавіку 1870 года:

«Ідзе вясна, а не адліга
З вятрамі, сонцам і цяплом:
І крыгі крышацца аб крыгі,
А хутка грымне першы гром».
. . . .
Над Волгай чайкі кружаць нізка
Паводка крыгамі гудзе
Вось у такі вясновы дзень
Радзіўся хлопчык у Сімбірску»
(С. Грахоўскі, «Красавік»)

Тут паэт спалучыў вобраз прабуджаючайся прыроды з нараджэннем Леніна, думы і дзейнасць якога аб'явілі потым вясну ў жыцці ўсяго чалавецтва.

У далёкім Лейпцыгу паэт Аляксей Зарыцкі наведвае домік, дзе друкавалася ленінская «Іскра» і ў захаваным друкарскім станку і стусе паперы адчувае, што быццам бы друкары і рэдактар на хвілінку «выйшлі ў садок пакурыць», зараз прыдуць і будуць друкаваць пахучыя свежаю фарбай лісты першай ленінскай газеты («На ўскраіне Лейпцыга»).

У аблітай пенаю квітнеючых садоў Празе Пятрусь Броўка слухае песню аб вялікай дружбе народаў і думае

«Пра тое,
Як тут хадзіў калісьці
Ленін».

(Працяг на стар. 5)

БЕЛАВЕЖА АКТЫЎНА ВЫКОНВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

У Белавежы, як і ў іншых мясцовасцях Гайнаўскага павета, у гонар III З'езду нашай партыі і тысячагоддзя дзяржавы, насельніцтва прыняла каштоўныя абавязацельствы.

І так белавежцы абавязаліся грамадскім чынам выканаць працу на суму 650 тысяч злотых, з якіх 300 тысяч вызначана на будову дарог, 100 тысяч на меліярацыю, 100 тысяч на электрыфікацыю, рэшта на рэмізу, азеляненне, помнік ахвярам фашызма і іншыя ўпарадкаванні.

Насельніцтва вельмі актыўна прыступіла да рэалізацыі сваіх абавязацельстваў.

Асаблівай пахвалы заслугоўваюць жыхары вёскі Заставы, якія прынялі абавязацельствы на 50 тысяч злотых і ўжо выканалі працу на 40 тыс. зл. Яны пабудавалі дзве дарогі. Вёска Падалянны таксама з 25 тыс. злотых абавязацельстваў выканала ўжо працу на 15 тыс. зл. Таксама будуюць дарогі.

12 красавіка грамадзяне Белавежы грамадскім чынам абсадзілі дрэвамі і жываплотам мясцовы стадыён. Грамадскім чынам таксама будуць высаджаны дрэвамі вуліцы і дарогі Белавежы. (рл)

З гісторыі камсамольцаў Беласточчыны

Калі ў апошні час звернута ў нас больш увагі на вывучэнне гісторыі Камуністычнай Партыі Заходняй Беларусі, якая, будучы секцыяй КПП, дзейнічала на Беласточчыне, то яе верны памочнік — камсамол і надалей шырокім колам грамадскасці застаецца мала вядомым.

Каб хоць у пэўнай ступені запоўніць гэты прабел, мы звярнуліся да апошніх савецкіх публікацый, якія ў пэўнай меры адлюстроўваюць і барацьбу камсамольцаў Беласточчыны.

Матэрыял, які прапануем увазе чытачоў, мы ўзялі з брашуры «З гісторыі камсамольскага падполля Заходняй Беларусі», якая нядаўна выдадзена ў Мінску. Аўтар брашуры Сяргей Анісаў, былы сакратар ЦК Камсамола Заходняй Беларусі.

ТРАГІЧНАЕ ПАКАЛЕННЕ

Польскі буржуазны ўрад заяўляў, што ён гарантуе беларусам і іншым народам усе правы, якія забяспечваюць свабоднае развіццё іх культуры, мовы і выкананне рэлігійных абрадаў. Але гэта была толькі дэкларацыя, разлічаная на ашуканне працоўных. Дэмакратычныя свабоды існавалі толькі на паперы. Камуністычная партыя, прагрэсіўныя арганізацыі жорстка праследваліся. Да гэтага даходзіла эканамічная дыскрымінацыя земляў, дзе жылі беларусы. Пры гэтым варта мець на ўвазе, што і Польшча эканамічна была адсталай краінай. У ёй панавала буйнае памешчыцкае землеўладанне. Згодна з данымі аграрнага перапісу 1921 года, жменька буйных землеўладальнікаў, якая складала ўсяго 6 працэнтаў насельніцтва, валодала 44.6 працэнта ўсёй прыватнаўласніцкай зямлі.

У выключна цяжкім становішчы знаходзілася моладзь. Яна была, як прызнавалі буржуазныя газеты, «лішнім», «трагічным» пакаленнем, пакаленнем без сродкаў існавання, без якіх бы там ні было ясных перспектыў у жыцці. Калі становішча моладзі наогул у Польшчы было трагічным, то становішча беларускай моладзі было кашмарным.

СТВАРЭННЕ АДЗІНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ

У розных месцах па-рознаму ўзнікалі першыя камсамольскія арганізацыі. У многіх вёсках ініцыятыва ў стварэнні іх належала райкомам камсамола, асобным камсамольскім актывістам. Але ў пераважнай большасці непасрэднымі арганізатарамі падпольных камсамольскіх ячэек былі камуністы.

16 сакавіка 1922 года адбыўся першы з'езд Камуністычнага Саюза Моладзі Польшчы. На ім прысутнічалі таксама прадстаўнікі камсамольскіх арганізацый Заходняй Беларусі. Гэта быў час цяжкай барацьбы рабочага класа з буржуазіяй. Рэвалюцыйнае наступленне пралетарыята Еўропы некалькі аслабла. Ва ўсіх капіталістычных дзяржавах буржуазія перайшла ў наступленне на заваёвы працоўных

У развіцці рэвалюцыйнага руху моладзі ў Польшчы першы з'езд КСМП меў перш за ўсё тое значэнне, што ён сабраў разрозненыя сілы ў адзінае цэлае, ліквідаваў перыяд раздробленасці, неарганізаванасці ў рабоце камсамола, стварыў адзіную арганізацыю і вызначыў праграму яе работы.

Камсамол Заходняй Беларусі арганізацыйна ў той час быў слабы. Акруговыя і раённыя камітэты КСМЗБ мала дзе існавалі. ЦК КСМЗБ складаўся з прадстаўнікоў мясцовых арганізацый, якія добра зарэкамендавалі сябе ў барацьбе, і з таварышаў, вылучаных партыяй і ЦК КСМП для работы сярод моладзі. Пасля першага з'езду, пачаўся перыяд хуткага росту камсамола ў Польшчы. 1 Мая 1922 года пад сцягамі КСМ Польшчы, Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны моладзь дэманстравала свае сілы ў калонах рабочых. У гарадах камсамол пачаў глыбока пранікаць у масы рабочай моладзі.

(Працяг будзе)

Веснавыя клопаты

— Дзядзька Максім паехаў у Беласток, — адказаў мне шустры хлапчук, якога я сустрэў на вуліцы Волькі Нурэцкай.

— Гавораць, там нейкі вельмі цікавы цырк са Швецыі прыехаў, — дадаў ён, — а сёння ж у нас свята, таму наш старшыня і махнуў у Беласток.

— З кім жа я тады пагавару аб веснавых работах у вашай спулдзельні? — спытаў я хлапчука.

— Ды ў нас кожны спулдзельца раскажа вам аб гэтым, — адказаў ён. Аднак найлепш будзе, калі пагаворыце з нашым брыгадзірам.

— Хадзеце, пакажу вам, дзе ён жыве, — прапанаваў хлапчук.

Аляксандра Грыцука, спулдзельчага брыгадзіра, я таксама не сустрэў у хаце.

— Пайшоў з самай раніцы да аборы, — сказала мне жонка Грыцука.

З брыгадзірам я сустрэўся на спулдзельчым панадворку. Аляксандр Грыцук аглядаў сеялку.

— Рыхтуецеся да сяўбы? — спытаў я, прывітаўшыся.

— Ды не, адказаў ён. Цяпер рыхтавацца ўжо позна. Мы загадзя падрыхтаваліся. Сёлета мы наогул вельмі рана выйшлі ў поле. Усім вельмі хацелася паглядзець, як будзе працаваць наш жалезны конь.

— Вы чулі аб тым, што нашыя браты, калгаснікі з Гродзеншчыны падаравалі нам трактар? — перапытаў мяне брыгадзір

— Чуў, чуў, — кажу.

— Эх, і працаваў жа ён. Яму нічога не цяжка. Калі араў, здавалася, што брые, — любаваўся брыгадзір. У момант засеялі 20 гектараў аўсом, правялі культывацыю пад пшаніцу і бульбу. Здаецца, што і працы не было. Але вось нешта сталася, — працягваў брыгадзір.

— З кім, — кажу, — сталася, з трактарам?

— Але, — адказаў брыгадзір. Бачыце, — працягваў ён, — трактарыст у нас вельмі малады, нявопытны яшчэ. Ён, толькі што курс трактарыстаў у Супраслі закончыў. А на такім трактары ён упершыню. І вось нешта сталася ў маторы. Прыязджалі ўжо з ПОМ у Бацікаx. Папукалі, пастукалі і таксама нічога не выйшла. Маўчыць матор. Паабяцалі сёння яшчэ раз з тэхнічнай дапамогай прыехаць. Не ведаю, ці яны здолеюць наладзіць. А нам цяпер без трактара, як без рук.

— А, што, — кажу, — мо' людзі спадзяюцца, што трактар усё сам зробіць, ды не хочуць працаваць?

— Ды не, — запярэчыў брыгадзір. Людзі ў нашай спулдзельні цяпер зусім пераменіліся. Калі часам не зайду да каго, каб заказаць на работу, дык чалавек пакрыўдзіцца. — Што я, кажа, ужо стаў не патрэбны?

— Вельмі ўмацаваўся наш калектыў. Зжыўся. А лодыраў у нас не любяць, — дадаў ён. — Быў яшчэ нядаўна ў нас такі камбінатар, Рыгор Ваўрэнюк. Не хадзіў на работу, а калі і выйшаў, дык усё за нешта лёгкае хапаўся. Дык яму на апошнім сходзе сказалі спулдзельцы, што нам такога не трэба. — Калі ты не дбаеш аб калектыўнай гаспадарцы, дык адыдзі ад нас. І выключылі яго. Зусім змяніліся ў нас людзі, — яшчэ раз падкрэсліў брыгадзір.

— Хутка пачнем садзіць бульбу, — прагаварыў ён, калі мы вярталіся ад аборы. Толькі вось каб трактар нам нейк наладзіць.

На павароце дарогі зараўла машына.

— Ну, вось і тэхнічная дапамога, — уздыхнуў з палёгкай брыгадзір.

— Але не даязджаючы 200 метраў да панадворка спулдзельні, машына засела ў балоцістай разгужанай дарозе.

— Калі не наладзіце трактара, — прагаварыў брыгадзір да механікаў тэхнічнай дапамогі, — дык і будзеце тут сядзець. Толькі трактарам зможам вас выцягнуць.

— Вылаяць бы вас за такую дарогу... Гаспадары! — злосна прагаварыў шафёр тэхнічнай дапамогі.

— Праўду гаворыць хлопец, — адказаў брыгадзір, драпаючыся за вухам. Трэба ўзяцца за рамонт дарогі. Аказваецца, яна цесна звязана з ураджаем нашых палёў, а гэта значыць і з нашай будучыняй.

Я згодны з брыгадзірам. Па балоцістай і разгужанай дарозе, цяжка ісці да лепшага жыцця.

В. БАРШЧЭЎСКІ

БЕЛЬСКІЯ ЗАМАЛЁЎКІ

Вясна ў разгары. Усё мацней прыграває сонца, зелянее ўжо трава, а хутка зазелянеюць і дрэвы.

Вясенні настрой адчуваецца на кожным кроку, а асабліва ў бельскіх магазінах, па-новаму ўпрыгожаныя вітрыны, якіх прыцягваюць усё больш пакупнікаў.

У супроцьлегласць чыстым і ўпарадкаваным прадуктовым і прамысловым магазінам рэстаран ПСС адстрашае людзей сваім брудам. Агіднае і неахайнае памяшканне рэстарана. А гэта ж як ні як месца масавага харчавання людзей.

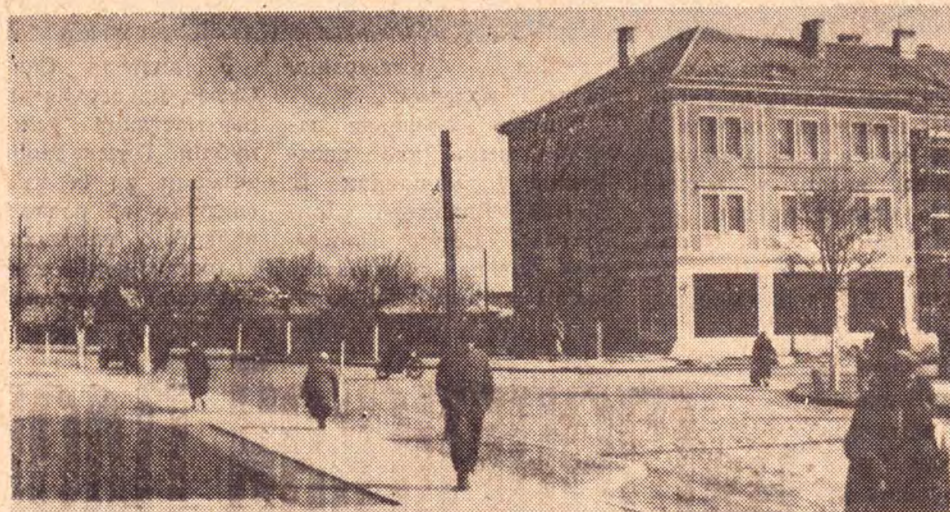
Вельмі цікава нам, ці кіраўнік рэстарана таксама есць абеды за сталом, цырата якога па некалькі месяцаў не бачыць мыла і вады, а ў флаконах замест белых сурветак можна знайсці брудны ручнік.

Л. К.

Бельск. За 15 год існавання народнай Польшчы вырасла многа вось такіх будынкаў.

Фота — Л. Каралеўскі

Бельск — вул. А. Міцкевіча. Фота — Каралеўскі

*

За апошнія гады Бельск, некалі невялічкі гарадок з драўлянымі аднапавярховымі домікамі вясковага стылю, усё больш змяняе сваё аблічча. Становіцца мураваным, навее і прыгажэе. Зараз тут будуюцца такія дамы, ад якіх бы не адмовіўся нават ваяводскі горад.

І хоць на будаўніцтва горада інвестуецца нямала сродкаў, але і вынікі гэтага кожнаму відавочны. Толькі ў гэтым годзе ў Бельску праводзіцца 6 важнейшых пабудоў. Гэта: будынак павятовага суда і пракуратуры па вуліцы 1-га Мая (кошт пабудовы каля 2,5 мільёна злотых), гандлёвы будынак па вуліцы А. Міцкевіча (кошт 2,6 мільёна злотых), новая механічная пякарня па вуліцы М. Бучка прадукцыйнай здольнасцю 3,5 тон пякарскіх вырабаў у суткі (кошт 1,5 мільёна злотых), жыллёвы будынак ЗОР па вуліцы Т. Касцюшкі, у якім атрымае памяшканне 27 сем'яў (кошт 2,5 мільёнаў злотых) і два жылыя дамы па вуліцы Жвіркі і Віґуры. У бліжэйшы час пачнецца будова новага гмаху Беларускага агульнаадукацыйнага ліцэя з навейшым абсталяваннем і Павятовага Дома культуры па вуліцы 1-га Мая. В. Б.

Вобраз вечна жывы

(Працяг са стар. 3)

Газда з Пароніна расказвае Максіму Танку.

«Пра чалавека,
Які братэрства
Любіў, свабоду,
Чый светлы вобраз
З тых дзён на векі
Застаўся ў сэрцы
Яго народа».

(«Хата гураля»)

Вось Разліў. Тут Ленін у 1917 годзе хаваўся ад агентаў Керанскага і на пні ля кастра пісаў сваю працу «Дзяржава і рэвалюцыя». Паэт Анатоль Вялюгін перадае сказ Саратага рыбака пра Леніна:

«Хадзіў ён па лузе,
Зялёны
Прастор аглядаючы наш.
Хавалі смалістыя кроны
Агеньчык начлежны, шалаш.
На ціхай палляне пакінуў
Ільіч перад бурай касцёр...»
Святлом азарыў ён краіну,
Зямны асвятляе прастор.

І, як зніч, палыхае гэты касцёр і ў нашых «барвовымі крыламі сцягоў» —

«Святлом азараючы сцены
Кранштата, Варшавы, Масквы,
Святлом вырываючы з цемры
Леніна воблік жывы».

(«Касцёр»)

Ці ў малюнках жыцця і працы Уладзіміра Ільіча ў Крамлі, ці з прамоў яго на з'ездах, ці гутарках з працоўнымі — беларуская паэзія стварыла вобраз вечна жывы і натхняючы да высокароднага подзвігу. Усюды мы бачым яго партрэт:

«З усмешкай чалавек на ім,
Абліччам — рускі
Воблік — просты.
Не вылучаецца нічым —
Ні сілай волата, ні ростам
. . . .
Але яго не змераць спраў
І парайнаць яго няма з кім.
Свайму народу ўсё ён даў,
Што толькі ў сне было ды ў казках».

Сёння квітнее радзіма вялікага Леніна. Спорыцца праца прароцтвы правадыра. Народы, з'яднаныя вялікай справай будовы шчаслівага жыцця, ідуць шляхам вялікіх перамог. Камуністы кіруюць гэтым велічным поступам соцень мільёнаў, бо —

«Камуністы — гэта Леніна салдаты,
Воляй партыі з'яднаныя рады,
Упісаны перамог сусветных даты
Іх крывёю ў каляндар на ўсе гады.»

(А. Куляшоў, «Камуністы»)

(Г. М.)

Карл не сказаў ім, куды ідзе. Фін растлумачыў, што рушыць на Баранавічы шукаць працы, а Бэн, які пакінуў базу апошнім, не даходзячы пяці кіламетраў да Навагрудка, павярнуў у бок вёскі, дзе калісьці жыў ён сам і яго сваякі.

Фін і не думаў шукаць працы. Рашэнне, прынятае ноччу, умацавалася і прыдавала сілы, калі ён, не хаваючыся, ішоў па дарозе. Фін не заўважыў, як прышоў у Любчу і, спыніўшы першага хлопчыка, спытаў:

— Эй, дзяцюк, скажы, як прайсці ў гарадскі аддзел дзяржбяспекі?

— Чаго? — не зразумеў малы.

— Ну, не разумееш, у энкавэдэ ці ў міліцыю...

П. БАРАШАЎ і В. БІТАІН 10)

(Дакументальная аповесць, расказаная палкоўнікамі П. Н. Сахаравым і Нагаевым).

— Ды гэта вядома: трымайся прама, каля рыначнай плошчы іх дом будзе.

— Дзякую табе... — і Фін пайшоў па ціхай вуліцы.

У ШТАБЕ ПОШУКАЎ

Усю ноч фатографы праяўлялі плёнкі, а потым друкавалі на паперы калонкі пяцізначных лічбаў. Яшчэ не паспявала высахнуць фатаграфічная папера з лічбамі, а спецыялісты радыёслужбы ужо ўпісвалі гэтыя лічбы ў чысты блакнот, пад імі пісалі другія і трэція, потым складвалі і атрымаваную ад складання суму спраўджвалі з лісткамі, дзе насупраць лічбаў сталлі літары беларускага алфавіта. Ішлі мінута за мінутай, гадзіна за гадзінай, перш чым перад імі на чыстай паперы атрымоўваліся словы, цэлыя фразы. Многа прышлося спісаць паперы, і толькі раніцай работа радыстаў была закончана.

Не спалі ў тую ноч і кіраўнікі аперацыі генералы Губанаў і Бакаеў. Яны яшчэ і яшчэ раз перачытвалі папкі з данясеннямі бухгалтара, «партызанаў», «паляўнічых», чыталі стэнаграму апавядання рабочага лесапільнага завода, доўга вывучалі па карце раён, абведзены алоўкам. Потым яны нанеслі на карту два новыя значкі: базу — зямлянку шпіёнскай групы і месца захавання рацыі ў дупле старога дрэва.

Здавалася, усё стала ясным у аперацыі «Квадрат Б-52». Можна было браць няпрошаных гасцей, але генералы не спяшаліся. Невысветленым заставалася толькі адно пытанне: колькі варожых агентаў выкінула на гэты раз іншаземная разведка на нашу зямлю. Вядомы пакуль толькі трое. Адказ на гэтае пытанне маглі даць расшыфраваныя радыёграмы.

Ужо развіднела, калі ў кабінет прынеслі тэкст радыёграм.

У кабінеце наступіла цішыня. А праз дзве гадзіны Губанаў выклікаў да сябе ўсіх удзельнікаў аперацыі.

— Дык вось, сябры, перахопленыя радыёграмы расшыфраваць удалося. Вось першая, — і генерал зачытаў радыёграму шпіёнскай групы, адпраўленую ў Франкфурт-на-Майне на наступны дзень пасля прыбыцця. Радыёграма паведамляла, што ўсе дыверсанты цэлыя, адпраўляюцца на разведку. Будуць на сувязі ў тэрмін... — Вось другая: «Пасля адыходу Карла на заданне я, Бэн і Джо разведвалі месца. Вечарам 9 верасня Джо быў паранены і на другі дзень памёр, расказаўшы, дзе схаваны рацыя і шыфры. Для бяспекі я і Бэн пайшлі вельмі далёка, у Налібоцкую пушчу».

— Значыць, іх сапраўды было чацвёра! — заўважыў нехта.

— Відаць, так, але слухайце далей.

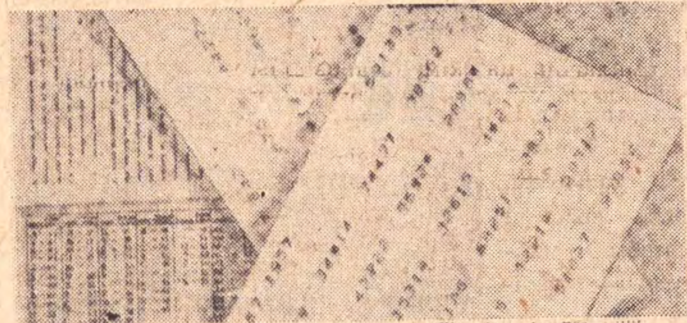
Наступная радыёграма гаворыць:

— «Працяг. Прыйшоўшы на месца па словах Джо, «хутка» адшукалі рацыю і выразалі, што «патрэбна» працаваць па запасных без слоў з картачкі».

— Наконт картачак гэтых нам пакуль што нічога невядома, — растлумачыў генерал, — а «хутка», «патрэбна» і іншыя беларускія словы нешта шыфруюць дадаткова. Значэнне іх неабходна высветліць. А вось адказ цэнтра: «Поўнае паведамленне нумар два. Бедны, загінуў Джо, рады, што яго не злавілі. Нармальна перадаваць не больш двух разоў у месяц і толькі па зорачных датах плана. Не перадаваць паведамлення два разы без перашыфроўкі. Пішыце дакладней. Прашу адказаць на наступныя пытанні па нумарах:

1. Якія каардынаты вашага штаба? 2. Ці наладжана рэгулярная сувязь з Карлам, дзе і як ён абстаяўваецца? З Богам...»

Значыць, іх сапраўды было чацвёра. Нейкі «я», Бэн, Карл — па дакументах Бабраўнічы, ён жыве ў бухгалтара Семяненкі і Джо, якога яны пахавалі недзе. Калі так, то маёр Караткоў, праследуючы ў пушчы незнаёмага, усё ж-такі раніў яго. І раніў смяротэльна. Але дыверсанту ўдалося знайсці сваіх і паведаміць месца тайніка...

Лічбы, лічбы, лічбы... Карыстаючыся імі, дыверсанты маглі паведаміць аб забойствах, дыверсіях, вывіць дзяржаўныя таямніцы.

Губанаў працягваў чытаць радыёграмы шпіёнаў. Хутка дыверсанты пачалі скардзіцца на цяжкія ўмовы ў лесе, на цяжкасці з грашыма, харчамі і прасілі дапамогі. «Мы хутка застанемся без сродкаў, прадуктаў, калі цяпер вы не дапаможаце, нас чакае верная пагібель...»

(Працяг у наступным нумары)

Запіскі журналіста

САДЗЯЦЬ ЛЕС

Жыхары вёскі Істок (Гайнаўскі павет) прыступілі да пасадкі лесу на так званых «наўжытках». Засаджана ўжо больш 10 га лесу.

86 НОВЫХ СПУЛДЗЕЛЬНЯЎ

У першым квартале г. г. сяляне арганізавалі 86 новых прадукцыйных спулдзельняў у нашай краіне.

ДЗІЎНЫЯ МЕТАДЫ

Дзіўнымі метадамі ў сваёй дзейнасці карыстаюцца ГС-ы ў Бельскім павеце. Нядаўна да ГС-а ў Вышках прыехала некалькі дзесяткаў акалічных гаспадароў, каб набыць штучныя ўгнаенні. У канторы здзіўленым гаспадарам заявілі, што толькі тады прададуць ім штучныя ўгнаенні, калі яны запішуцца ў члены ГС-а. А калі хто ўжо належыць да ГС-а, то перш павінен аплаціць з месца ўсе складчыны!? Вось тут дык мышалоўка. Гаспадары пералічылі свае грошы і... не купілі ўгнаенняў.

Падобна віталі зацікаўленых гаспадароў у ГС-ах Бранск, Боцькі і інш. Некаторым на сакрэту кажуць, што такі «прапагандавы кручок» прыдумаў ПЗГС у Бельску. Можа, і праўда. (ся)

З жыцця Беларускага ліцэя ў Гайнаўцы

Школьнае самапраўленне нашай школы на агульным сходзе прапанавала арганізаваць вечар беларускай паэзіі, прысвечаны творчасці Я. Коласа. Падрыхтаваць вечар узяліся вучні Х класа. Нам дапамагалі выкладчыца польскай мовы М. Срадзінская і выкладчыца беларускай мовы Н. А. Вішнеўская. Кожны з вучняў Х-га класа меў якую-небудзь работу: адны развучвалі ўрыўкі з твораў Я. Коласа, іншыя ўпрыгожвалі калідоры (бо там меў адбыцца наш вечар). Усе з нецярплівасцю чакалі гэтай урачыстасці.

І вось 11 сакавіка г. г. адбыўся вечар. Прысутнічалі ўсе настаўнікі і дырэктар нашай школы А. В. Тропак.

Мне было даручана расказаць аб жыцці і творчым шляху Я. Коласа. Была я таксама канферансьеркай мастацкай часткі (а трэба сказаць, што яна была досыць багатая). Вось наш школьны мастацкі калектыў рыконвае беларускую народную песню «Чорныя вочкі». Сярод вучняў — гледачоў, а пераважна хлопцаў, запанаваў вясёлы настрой. Чарнавокія красуні сарамліва апускаюць вочкі... Песням не было канца. Вось зноў вочы гледачоў іскрацца вясёлымі агеньчыкамі, па вуснах блукае ўсмешка. Школьны хор выконвае беларускую народную песню «Бабуленька»:

« Захацела бабуленька
зразу ўзбагацець,
Пасадзіла курачку,
каб вывела дзеці.
Ды не многа, толькі
трое, куранят даждала,
Не паспелі з гнязда
выйсці, пасці іх пагнала».

Тут ужо і самыя сур'ёзныя асобы (настаўнікі) былі вымушаны рассмяяцца. Не менш гучна прагучаў урывак з паэмы «Новая зямля» — «Начаткі», які прадэкламавала вуч. Х-га класа В. Рэвнт.

Зусім іншы настрой запанаваў сярод вучняў, калі вуч. А. Кароўка прадэманстравала ўрывак з паэмы «Сымон — Музыка». З гэтага ўрыўка мы даведваемся аб лёсе народных талентаў у дарэвалюцыйныя часы. Напэўна, не адзін з вучняў парайноўваў сваё жыццё з жыццём Сымонкі. У кожнага сціснулася сэрца, калі вучаніца М. Качко прадэкламавала ўрывак з паэмы «Адплата». У гэтай паэме паказаны зверскія ўчынкі гітлераўцаў над беларускім народам.

У вершы «Вясною», які прадэкламавала вуч. О. Тэлушэцкая, паказан гарачы патрыятызм Я. Коласа.

Вечар закончыўся беларускай песняй «Дарагая Беларусь». Кожнае выступленне было ўзнагароджана гарачымі апладысментамі.

У канцы голас быў аддадзен дырэктару школы А. В. Тропак. Анастасія Васільеўна падзякавала нам, удзельнікам мастацкай самадзейнасці, за працу і сказала: «Спадзяюся, што за прыкладам Х-га класа пойдуць і іншыя класы».

НІНА КОМАР
вуч. Х-га класа
Беларускага ліцэя
ў Гайнаўцы

*望聞問切

КАВАЛАК ВЯРБЫ ЗАМЕСТ КОСЦІ — АПЕРАЦЫІ КІТАЙСКІХ ЛЕКАРАЎ.

КОСЦІ з ВЯРБЫ

БАДАЙ год назад мы пісалі аб кітайскім спосабе лячэння іголкамі многіх хвароб. Калі чытач прыпамінае, лячэнне іголкамі заключаецца ў тым, што, каб вылечыць якую-небудзь хваробу, напрыклад, туберкулёз, трэба накалоць адпаведную пляму (адпаведнае месца на чалавечым целе) іголкай. Лячэнне іголкамі ў Кітаі праводзіць так званая **народная медыцына** або інакш **традыцыйная медыцына**.

Кітай — краіна вельмі старой культуры і навукі. І народная медыцына тут мае некалькітысячагадовую гісторыю. Пачаткі яе ідуць у мінулае 4 тысячы год назад. Тысячы год назад кітайскія лекары рабілі складаныя аперацыі. У перыяд 1279—1368 (дынастыя Хуан) выдзелілася нават спецыяльная галіна хірургіі, зв. (гаворачы па-нашаму) **прышчэпліваннем косці.** Як і ўся медыцынская навука ў той час, і гэтая галіна медыцыны трымалася ў вялікай таямніцы. Свае веды і спосабы майстры — лекары перадавалі перад смерцю вусна самым здольным сваім вучням.

Сёння раскажам чытачу пра яшчэ адзін цуд народнай кітайскай медыцыны, звязаны з прышчэпліваннем косці.

Лю Та-фу быў вучнем старога практыка - лекара, у якога вучыўся медыцынскаму майстэрству. Перад смерцю стары лекар свае таямніцы перадаў вучню Лю Та-фу. Лю Та-фу пастанавіў выпрабаваць метад. Сябры насмейваліся з яго, але ён стаяў на сваім: калісь удавалася, павінна і цяпер удацца. Па шматлікіх няўдачах прыйшла перамога. Лю Та-фу правёў аперацыю на сабацы. Выразаў яму ў назе кавалак косці і на яе месца ўставіў кавалак свежай вярбы. Прайшло два месяцы. Сабака ўжо падпіраўся хворай нагой. А пасля пяці месяцаў бегаў і скакаў, як бы яму ніколі не ламалі нагі.

Сярод лекараў зашумела. Не верылі. Лю Та-фу вымушан быў нанава рэзаць сабаку, каб даказаць, што кавалак вярбовага дрэва ўстаўлены на месца знішчанай косці, бывае арганізмам прысвоены і робіцца... косцю.

Дайшло і да чалавека. Лю Лі-су, рамесніку з акругі Тунеі ў час працы патрушчыла левую нагу. Лекары сказалі, што трэба ампутаваць (адрэзаць) нагу. Лю Лі-су сказаў аднак, каб яго завесці да доктара Лю Та-фу, бо калісь у газеце чытаў аб яго аперацыі з сабакам. Завезлі. Нага выглядала страшна. Ужо распачалася гангрэна. Доктар ачысціў рану, выкінуў 8-сантыметровы кавалак раздушанай косці і на гэтае месца ўставіў дакладна дапасаваны кавалак свежай вярбы. На рану нашыў скуру з пеўня. У сярэдзіне і зверху пасыпаў адпаведнымі парашкамі, якія баранілі рану ад бактэрый. Праз 7 дзён хворы піў навар з зелля тсэ-ку-тан і кораня жэнь-шэ-ня і еў толькі агародніну і садавіну.

Па некалькі месяцах пабыўкі ў бальніцы Лю Лі-су быў здаровы. Прасвятленне паказала, што косць зраслася роўна.

Цудоўная аперацыя цяпер не адзіны выпадак. Звыш 1.000 людзей прайшло такую аперацыю, заўсёды ўдачна.

У Кітаі развіваецца і сучасная медыцына. Але сваё пачэснае месца справядліва займае традыцыйная народная медыцына.

Цікава ведаць, што народнай медыцына абапіраецца на лячэнне раслінамі, а не хімічнымі сродкамі.

Вядома, напрыклад, што тысячы траў, якія растуць у Кітаі — гэта неаднойчы адзінае лякарства на хваробы, перад якімі сучасная медыцына яшчэ бяссільна. Спецыяльныя травы лечаць рак маткі, рак горла, пры дапамозе траў вылечаны цяжкія выпадкі рака жалудка. У горах Сечуану з давен - даўна збіралася расліна тсін-тсян-тсяо, якая знішчае жоўцевыя камені (сучасная медыцына жоўцевыя камені лечыць толькі шляхам аперацыі). Жыхары павета Шэнсі ведаюць зелле, якое лечыць цукровую хваробу (цукрыцу).

Зараз у Кітаі ідзе работа, каб сабраць усе веды і спосабы народнай медыцыны, запісаць іх і аддаць на ўслугі людзям разам з дасягненнямі сучаснай медыцыны.

* Напіс гэты абазначае чатыры асновы кітайскай медыцыны: «глядзець, слухаць, пытаць і даследваць».

Лекар Гу Тсін-тсан перадаў у Інстытут Традыцыйнай Кітайскай Медыцыны 656 тайных рэцэптаў.

1. Касцюм з габардзіну або трыко. Дапасаваны. Жакет зашпільваецца на чатыры гузікі; кішэні праразныя з планкамі. Спадніца вузкая, ззаду са складкай.

2. Маладзёжны касцюм з шарсцяной тканіны. Жакет дапасаваны. Рукавы ўстаўныя, даўжынёй сем васьмых; кішэні праразныя. На расклёшанай спадніцы спераду тры сустрэчныя складкі.

3. Прамая неадразная па таліі сукенка з шарсцяной тканіны. Зашпіляецца да-нізу, аздоблена строчкай. На спінцы ззаду аднабаковая складка.

4. Шарсцяная сукенка, неадразная па таліі. Спераду да вытачак прышпільваецца хлясцік. Рукавы ўстаўныя, даўжынёй тры чвэрткі. Вялікі адкладны каўнер, устаўка і манжэты — з белага піке.

кораткаДЫясна

Мяккая вада вельмі добрая не толькі пры сцірцы бялізны, але і ў жывёлагадоўлі. Кажуць, што каровы, якіх пояць толькі мяккай вадой, даюць у два разы больш малака, чым тыя, якіх пояць цвёрдай вадой. Што-ж, варта спрабаваць.

*

60 год назад у Падуане (Італія) надрукавана найменшая кніжка ў свеце. Размер яе быў 1 квадратны сантыметр. Мела яна 208 старонак. У каробку ад запалак можна змясціць аж 15 такіх кніг.

*

Найстарэйшым часопісам у свеце з'яўляецца кітайская штодзённая газета «Хунг Пао». Выходзіць яна ад 912 года да сёння. Можна ўявіць сабе, колькі працы там мае архівіст, улічыўшы, што рэдакцыя мае ўсе нумары сваёй газеты ад пачатку.

*

Моду насіць манжэты ў нагавіцах міжвольна ўвёў англійскі кароль Эдуард VII. Увайшоўшы ў салон пасля шпацыру ў дождж, ён забыў адвінуць нагавіцы. Лондонскія эліганты пайшлі адразу следам караля.

*

Вядома, што найперш былі водныя гадзіннікі, пескавыя, агнявыя — у выглядзе гарэўшай свечкі, на якой былі лініі, якія абазначалі адпаведную гадзіну.

Дасціпны кітайскі майстар удасканаліў агнявыя гадзіннікі: прыдумаў кнаты з дадаткам розных пахучых вадкасцей. У выніку, такі гадзіннік кожную гадзіну выдзяляў іншы пах.

Можам сабе ўявіць такія размовы:

— Хадзем спаць, бо мне ўжо з паўгадзіны пахнуць фіялкі.

— Ужо былі васількі і гваздзіка, а гэтага хлопца яшчэ няма са школы.

— Была ў цябе Ляо-Чао і прасіла, каб ты зайшоў да яе, як толькі пачуеш мяту.

Р.

Жыхары Орлі возяць пясок на дарогу Орля — Крыві́цічы.
Фота — П. Зінкевіч

ДАРОЖНЫЯ ЧЫНЫ

У пачатку красавіка грамадскасць Бельскага павета масава прыступіла да выканання ўзятых на сябе абавязацельстваў у гонар III З'езду партыі. Прэзідыум ГРН у Фальках мабілізаваў сялян з 10 вёсак на грамадскі чын пры будове дарогі ад шашы да будынку Прэзідыума. У першы дзень прыйшло да працы больш 200 асоб з рыдлёўкамі, кілёфамі, сякерамі. У гэты дзень выкапана 400 м. адвадняючага рову і выкарчавана 50 дрэў.

Грам. Ю. Богуш са сваім сынам, напрыклад, выкарчаваў 4 вялікія вольхі. Добра працаваў таксама сакратар Прэзідыума ГРН Я. Жалькоўскі, які быў ініцыятарам гэтага чыну.

Жыхары Орлі таксама ў гэтыя дні выканалі сваё з'ездаўскае абавязацельства і адрамантавалі 100 м. дарогі на трасе Орля — Крывяцічы. Да працы прыехала 27 фурманак. На працягу аднаго дня прывезлі яны 93 кубічныя метры пяску.

Жыхары вёскі Казлы на будову дарогі ля сваёй вёскі прывезлі 100 куб. метраў каменю і ўлажылі брук.

Дарожныя абавязацельствы, якія цяпер выконваюцца на Бельшчыне, складаюць суму 4 мільёны зл.

ПАВЕЛ ЗІНКЕВІЧ
Бельск

Жыхары вёскі Фалькі капаюць прыдарожныя равы.
Фота — П. Зінкевіч

Спатканні з дэлегатам III З'езду ПАРП

Міхась Гібульскі — рабочы Дзяржаўнага будаўлянага прадпрыемства ў Саколцы быў дэлегатам на III З'ездзе Польскай Аб'яднанай Рабочай партыі. Цяпер ён ездзіць на спатканне ў пярвічныя партыйныя арганізацыі і расказвае аб уражаннях і рабоце З'езду. Члены партыі з вялікім зацікаўленнем слухаюць Міхася Гібульскага і задаюць яму шмат пытанняў. Некалькі дзён таму назад адбылося спатканне з пярвічнай арганізацыяй, якая існуе пры Прэзідыуме МРН у Саколцы. Удзельнікі спаткання праявілі вялікае зацікаўленне працай З'езду.

У бліжэйшыя дні Міхась Гібульскі будзе мець спатканне з членамі партыі і беспартыйнымі ў Крынках, Крушынянах і Талькоўшчыне.

У. МАСЛОЎСКІ
Саколка

Ажыўляецца праца ПДК у Міхалове

У мінулую нядзелю эстрадная група Павятовага Дома Культуры ў Міхалове (Беластоцкі павет) распачала канцэртныя выезды па Беласточчыне. Першае выступленне эстраднай групы было ў Гарадку.

ЯНКА СЕРАДА
Новая Воля
Беластоцкі павет

Ініцыятыва моладзі

Вельмі дрэнна, калі няма бруку ў вёсцы. У Піліпках (Бельскі павет) па ініцыятыве моладзі і пры яе актыўным удзеле жыхары вёскі прыступілі да пабудовы бруку. Ужо зроблена больш чым паўкіламетра дарогі.

СЯРГЕЙ ІВАНЮК
вёска Піліпкі
Бельскі павет

З дзейнасці БГ-КТ у Беластоку

У нядзелю 12 красавіка адбыўся ў Беластоку агульны сход членаў Гарадскога Аддзела Беларускага Таварыства. Зроблены аналіз датыхчасовай дзейнасці Аддзела.

(ся)

Каштоўная ініцыятыва

Нядаўна ў Вярхлесе адбыўся агульны партыйны сход пярвічнай арганізацыі Польскай Аб'яднанай Рабочай партыі і ЗСЛ, на якім было пастаноўлена будаваць у вёсцы школу. З гэтай прапановай выступілі на вясковым сходзе да жыхароў Вярхлесу. Ініцыятыва была падтрымана ўсімі жыхарамі вёскі, якія абавязаліся як найхутчэй уплаціць грашовую суму, якая складае 2 працэнты ад дахадовасці кожнага гаспадара.

СЦЯПАН ВЯРХЛЕСКІ
вёска Вярхлес
Сакольскі павет

172 зл. у год на газеты і часопісы

Гр. Юстын Саласцюк з вёскі Кузава (Гайнаўскі павет) любіць многа чытаць. Ён з'яўляецца падпісчыкам многіх газет і часопісаў, у тым ліку і «Нівы». Пісьманосец кожны раз прыносіць яму шмат рускіх, польскіх і беларускіх газет.

У 1959 годзе 73-гадовы стары на падпіску аддаў 172 зл.

УЛАДЗІМІР СІДАРУК
вёска Кузава
Гайнаўскі павет

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Прэзідыум Галоўнага Праўлення Беларускага грамадска - культурнага таварыства на сваім пасяджэнні, якое адбылося 5.IV. г. г., пастанавіла:

1) выключыць гр. Віктара Лапкоўскага з членаў ГП БГ-КТ за шкодную дзейнасць супроць Таварыства.

2) Справу гр. Лапкоўскага абмеркаваць на чарговым пленарным пасяджэнні Гал. Праўлення БГ-КТ.

Прэзідыум ГП БГ-КТ

За цесна ў двух вагонах

Кожную сераду ў Гайнаўцы бывае кірмаш. На гэты кірмаш едзе вельмі многа людзей, якія садзяцца на прыпынку ў Нараўцы. Заўсёды ў сераду такая душаніна, што некаторым трэба адхварэць кірмаш. А 25.III. г. г. было нават шмат непрыемнасцей з-за цеснаты.

Пажаданым было б, каб у сераду з Нараўкі ў Гайнаўку было не два вагоны, а тры. За гэта жыхары ўсіх акалічных вёсак Нараўкі былі б удзячны чыгуначным уладам.

РЫГОР БОЛБАТ
вёска Новае Ляўкова
Гайнаўскі павет

14 новых вясковых святліц

У 7-гадовым плане прадугледжваецца ў Беластоцкім ваяводстве пабудаваць 14 новых вялікіх святліц. Між іншым, да 1965 года будуць пабудаваны святліцы ў Дарожках, Валілах, Зубрах, Калодным, Грыбаўцах і Кур'янах.

А. ЯКУБОЎСКІ
Беласток

Мілейчыцкія крамы

У Мілейчыцах ёсць раздзельчы магазін спажывецкіх і ральнічых тавараў. Дастаўшчыкам з'яўляецца Віктар Рута, які абыякава адносіцца да сваіх абавязкаў. Ён таленавіты ігрок у карты, але дастаўшчык вельмі дрэнны.

Прадаўцы ў крамах таксама неналежна адносяцца да сваіх абавязкаў. У час працы яны часта п'юць гарэлку, швэндаюцца па вуліцы. Іх працаю зусім не цікавіцца кіраўнік ГС і гэтым самым дапамагае не падпарадкоўвацца агульнаму распарадку працы.

Чытач
У. К.
з Мілейчыц

Увага, патрэбны спецыялісты!

Галоўнаму Праўленню Беларускага грамадска - культурнага таварыства патрэбны спецыялісты для фаховага пакіравання вытворчасцю народных вырабаў са шматгадовай практыкай у галіне беларускага народнага ткацтва і народнай керамікі (гаршэчніцтва).

Ахвотных просім звяртацца да ГП БГ-КТ, Беласток, вул. К. Складоўскай (Дом Звёнзкаў Завадовых).

„NIWA"

Organ ZG BTSK. Adres ZG BTSK: Białystok M. C. Skłodowskiej 1 tel 54-14
Redaguje Kolegium Adres redakcji: Białystok ul Wesołowskiego 1 tel centr 31-41 red naczelny i sekretariat 25-89
Wydawca Białostockie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa"
Warunki prenumeraty w Polsce: miesięcznie — 2 40 zł kwartalnie — 7 20 zł półrocznie — 14 40 zł rocznie — 28 80 zł
Wpłaty kierować na PKO 12-6-1312 w Białymstoku dla PUP-K „Ruch". Na odwrocie należy zaznaczyć na jaki adres dokonano wpłaty i podać tytuł pisma
Prenumeratę na „Niwę" przyjmują również wszystkie urzędy pocztowe i listonosze w całym kraju Cena prenumeraty za granicą: kwartalnie — 10 15 zł półrocznie — 20 30 zł i rocznie — 40,60 zł Należność na prenumeratę za granicą wpłacać na konto — PKO 1-6-100024 PKWZ „Ruch" Warszawa
Zamówienia na „Niwę" z krajów europejskich jak i zamorskich (z wyjątkiem krajów demokracji ludowej) należy kierować pod adresem CHZ „ARS POLONIA" Warszawa Krakowskie Przedmieście 7 Obowiązuje przedpłata na konto NBP Warszawa 2-6-51. Prenumerata roczna wraz z przesyłką zwykłą wynosi $ 4,16
Nkł. 5150 Bltk. P-1

— Гэта вы скардзіліся, што ў чаі нешта плавае?
— Я.
— Можаце піць. Яно ўжо патанула.

«Перац».

Турысты на экскурсіі

Гід:
— Ну-с, а для пачатку мы абыйдзем вакол гарадской сцяны...

(З нямецкага гумару)

У Варшаве

Прахожы чалавек пытае ў аднаго з экскурсантаў:
— Прабачце, адкуль гэтая экскурсія?
— З Пасынак.
— А дзе гэтыя Пасынкі?
— А там, каля Сакоў, — адказаў экскурсант.

В. В.

У доктара

Пацыент, якога доктар дакладна агледзеў, пытаецца:
— Скажыце што мне ёсць?
— Многа п'еце і курыце, — растлумачыў доктар.
— Дзякую, а цяпер скажыце тое самае на лацінскай мове, каб я мог паўтарыць жонцы.

Выпадак

Старая цётка гутарыць са сваім знаёмым, які распытвае:
— У мінулую зіму я паслізнуўся на вуліцы і праляжаў чатыры тыдні.
— Чатыры тыдні, — дзівіцца цётка, — і ніхто вас не падняў?

Ашукаў дзеда.

З часопіса «Народная Румынія».

НЕПАПРАЎНЫЯ ЛЕТУЦЕННІКІ

Заходнегерманская газета «Кёльнішэ Рундшау» ніколі не вылучалася розумам. Таму нікога не здзівіла паўтарэнне на яе старонках дэвіза Адэнауэра аб тым, што ў германскай праблеме немагчыма абмежаваць патрабаванні «свабодных выбараў».

Для абгрунтавання тэзіса аб важнасці «свабодных выбараў» яна звяртаецца да прыкладаў іншых краін. Газета сцвярджае, напрыклад, што адмова ад «свабодных выбараў» у Польшчы прынесла польскаму народу вялікае няшчасце.

І адкуль раптам столькі клопатаў аб польскім народзе?

Адказ, аднак, дае сама газета: «Каб Польшча была дэмакратычная і свабодная, нямецка - польскія граніцы былі б даўно ўрэгуляваны, а гэта прычынілася б да задавальнення патрабаванняў».

Каментарыі не патрэбны. Застаецца толькі запытаць: «Хапіла б Памор'я, Шлёнска, Мазураў, ці запатрабавалі таксама Гданска, Калідсра, Познані?»

Непапраўныя летуценнікі...

У. Л.

АЛЬТЭРНАТЫВА

Гарачае, грамадзяне, пайшло жыццё...

І гарачае і складанае...

І найгоршае ў гэтым жыцці тое, што яно, гэтае жыццё, з кожным днём усё больш ускладняецца...

Галава калёсіць, схіляецца на рукі, і ў галаве той па баразнах вялікага мозгу поўзаюць думкі, як чорныя мухі:

— Што рабіць?

Што рабіць, бо вельмі пачалі цапаць...

Як хапануў, так і цапнулі...

І ці ты скарбнік, ці ты агент, ці ты магазінер, ці ты намдыр, ці сам дыр, намстар, ці стар — усё адно, не памілуюць!..

І ці хапануў ты казённыя грошы, ці спулдзельчыя, грамадскія ці дробчатаварнай ініцыятывы, — усё адно: не памілуюць!..

І ці хапануў ты грошы праз «крытычны матэрыяльны стан», ці пусціў на «банкеты», ці, «кіруючыся» найгуманнейшымі парывамі дапамагчы беспрытульным дзецям, прайграў на таталізатары, — усё адно: не памілуюць!..

І ці (Божа мой, Божа мой!) меў ты рэвалюцыйныя заслугі, ці можа потым меціmеш, — усё адно: не памілуюць!..

Жорсткі народ пайшоў...

І (о, Божа мой! Божа мой!) кажуць, што і не мілаваціmуць!

Кажуць, што не мілаваціmуць нават і ў тых выпадках, калі вы прысягаць будзеце на судзе, што хоць вы, маўляў, і не маеце асаблівых заслуг перад народнай уладай, але абяцаеце, што на выпадак наступу чорных сіл, вы Адэнаўэра самі ў палон захопіце...

Ні на што не спадзявайцеся... І калі станеце перад судом, не кажыце:

— Даруйце мне, грамадзяне суддзі, я Вал паморскі сам вазьму!

Не памілуюць!

Жыццё вельмі складанае пайшло...

Прапалі тыя цудоўныя часы, калі былі цудоўныя пасады, дзе... «падлатацца» можна было!..

Прапала «падлатка»!..

І высунула няўмольнае жыццё магутную альтэрнатыву:

— Або не хапай! Або цябе схопяць!

Адно, што засталося ўсім хапунам, — гэта прысароміць народную ўладу, што яна «пазычыла» ў прарока Маісея яго восьмую запаведзь:

— Не крадзі!

Толькі наўрад ці засароміцца!

Аднавіў Астапа Вішню

Кропка

ПРЫКАЗКІ ПРЫМАЎКІ

ХТО БАІЦЦА, ТАГО У ВАЧАХ ДВАІЦЦА.
МОРА ТАКСАМА З КРОПЕЛЬ СКЛАДАЕЦЦА.
ДВА ЧАЛАВЕКІ МАЦНЕЙШЫЯ ЗА ДЫВАЦЦАЦЬ СКАЛОЧАНЫХ
ХТО ДАЕ, ТАМУ ПЯЦЬ МНОГА; ХТО БЯРЭ, ТАМУ ШЭСЦЬ — МАЛА

З Храбустоўкі МІША а ГРЫША з Крыўца

Эх, чароўна грае Грыша
На гармоніку сваім;
А яму уторыць Міша,
Што аж дух займае ўсім.

Маладыя гэта хлопцы,
Па якіх 17 год,
А ўжо музыкай зьзіўляюць
Навакольны наш народ.

І здаецца, чуць кранаюць
Па бліскучых клавішах,
А чароўны песні - зыкі
Міла льюцца у вушах.

Гукі - тоны нібы плачуць,
І ўздыхаюць ў тон басы,
І ў паднебныя прасторы
Ляцяць песень галасы.

Ні вяселле, ні хрысціны,
Не абыдзецца без іх.
Іх усюды запрашаюць,
Як знаёмых, як сваіх.

ЯНКА

РЭБУС РЭБУС РЭБУС

1-на ў=в сны Я не робіць

Сярод чытачоў, якія правільна прачытаюць рэбус і прышлюць адказы да 1-мая г. г. будзе разлясаваных 10 кніжных узнагарод.